

ادبیات کمونیستیکو علمی

هفته لقی سیاسی ، ادبی ، علمی غزته در

جلد : ۳

سنه : ۲ ۱۵ رجب ۱۳۳۶ : جمعه ایرتسی ۲۷ نیدان ۱۹۱۸ نوسرو ۳۴ — ۶۵

احمال افکار

صو ماضی ، صو حال ، صو استقبال

هنوز مکتب سلطانیده طلبه ایدم . بر هفته ، اذنسز قالدیغمدن قلاسیقلردن مشهور
[بوسوئه] نك - تاریخ کائنات اوزرینه نطق - عنوانلی اثرینک بر بیوک قسمنی اوقودم .
پازار ایرتسی کونی ، محترم معلمی بولوب اوکا دیدم که :

— [بوسوئه] بی مطالعه ایتدم . سز و بتون عالم بوکا مشهور دیوردیکز . لغت
کتابلرینه وارنجیه قدره اثر بو آدمک داهی اولدیغنی یازیور . لکن ، عفو کزه مغروراً ،
موسیو ، ذات عالی کزه مطالعه می آچیقجه سویلیهیم : سز بزه جمله لر کنز قیصه اولسون
دیورسکنز ، بوداهی اوتوز بش سطرلق جمله لر ، زنجیرله عبارلر ترتیب ایدیور . سز
بزه فکر کنز صریح اولسون ، صاقین (ره طور یق) یاپمه ییکز ، اصلا مجردات وعندیات
ایله اوغراشمه ییکز ، هرشیده اسرار آمیز و محیر الذکا اسباب و حکمیات آرامه ییکز ؛
کی نصیحتلر ویریورسکنز . حالبوکه [بوسوئه] ده بونلردن بشقه بر کرامت کوردمدم .
اوخالده ، استاد عزیزیم ، سزدن رجا ایدرم شوسؤاللر مه جواب ویریکنز : بنده [بوسوئه]
کی اوزون و مسلسل جمله لر یاپهیم می ، بنده ، تاریخچه مشغول اولور کن (ه تافیزیق)

سمتته کیدیم می ؟ سزه دفعاتله سویلدمدی یا هرکسک برامل و آرزوسی وار . بنده منسک اولق اوزره کندم ایچون محررلکی قوردوم . ترکه کتابت خواجه مز عطا بک ، کچن کون ، قونیوزیسیونمی بکندی وخی آرقداشلمک یاننده تقدیر ایتدی .

پروفسور کولدی . و ، هیچ اونوتام ، بکا شو کوچک نطق ایراد ایتدی : - اوغلم ! [بوسوئه] بیوک ، پک بیوک ، یالکیز فرانسه نک دکل ، بتون بشریتک افتخار ایتدیکی برادیب ور خطیدر . برانسان زمانی و محیطی داخلنده محاکمه ایدیلیر . [بوسوئه] دن اولکی زمانی تدقیق ایت . ایشته ، اووقت ، کرک فرانسیز لساننده ، کرک عالم فکریاتده [بوسوئه] نک نه بیوک برانقلاب وجوده کتیردیکنی آکلارسک ، [بوسوئه] بی تقلید ایچون دکل ، تقدیر ایچون اوقومهللی . [بوسوئه] ، اوسنکک بکنمه دیکک اثری وجوده کتیرمه سه ایدی ، بیلیمش اول جلال ، [مونته سکیو] رومالیلره دائر اولان سرکاری-که یکی تاریخ اونکله باشلیور - یازاماردی . کیم سکا [بوسوئه] بی تمشق ایت ، دیدی ؟ هیچ سین اجداد اعلاکک قیافتنه تمثل ایدیورمیسک ؟ یارین بر محاربه چیقسه ، هیچ اردوی هایون ، چالديران غازیلرینک ادوات حربیه سیله تجهیز ایدیله بیلیرمی ؟

۱۸۹۵ ویا ۹۶ سنه سنه طوغری ایدی ، ظن ایدرم . بونطق قولاغمه کوپه اولدی . دینداشم اولیان استادمی جناب حق صوک نفسنده قرین هدایت ایتش اولسون . بو نصحتیندن جداً مستفید اولدم . ماضینک حقن ویرمکده تردد ایتیم . بواعتبار ایله ، برچوقلری ، غیر ملی تلقی ایتدکاری نفی و فضولی بی ، بن ، تجیل ایدرم ، تقدیس ایدرم . اگر او غیر ملی شاعرلر ، او عجم مقلدلری (استغفر الله) یتشمه سه ایدی ، بو کون ، هیچ بر رمز بولسان عرفانی استعمال ایده مزدک . بونلر غیر ملی شعرا دکل ، احیای ملت ایدن ارباب ایجاد و اختراعدر .

یرملتک ماهیت میزمسی ، اول باول لسانیدر . اولسانی ایستدیکی کبی قوللانان و اوکا بر استقامت ویرن باقی به بن نصل اعظم ملیه دن دیم ؟ صوکره ، واللهمی کور اولورم . نفی ، روحی ، فضولی ، ندیم ، باقی ، غالب ، عزت ، ناجی ، اکرم ، حامد بونلر ملی دکل دیورز . بونه دیمک ؟ آلتیوز سنه لک اجدادمزی انکار ایله حرامزاده می اوله جغز ؟ ملت واردر ، وار اوله جقدر و ، واردی . ملت شیمدی اویانمیور . بتون ماضی ، بر ماضی ملیدر .

غزل ، قصیده ، قطعه ... مجموعه مدء بوکی بعض آثار نشر ایتدیگمدن طولانی بی
 رجم ایتک ایسته یین معزز و موقر ، مکرم و محترم مؤاخذلر مه صورارم : - غزلی ، قصیده یی ،
 قطعه یی - کیم ایجاد ایتدی ؟ عربار ، عجمار . بونلری اعراب و اعجام اختراع و بن اونلری
 اقتباس ایتکله عجا غیر ملی بر طریقمی اختیار ایتمش اولورز ؟ ظن ایتیم ، اکر اوپله اولسه
 ایدی شیمدیکی (سونه) لرمزک ، (قومدی) ، (تراژدی) و سائر مزکده فرنگدن
 اقتباس ، حتی اتحال ایدلش اولمق اعتباریه غیر ملی اولملری لازم کلیر . اسلوبمزه ، طرز
 تفکر مزه هپ غیر ملی دیمه لی یز . برذات حرمت سمات ، روسیه ده (پان اسلاویزم) ی
 و (سوسیالیزم) ی کورمش . بونلری بزه نقل ایله (تورکیلاک) و (خلقجیلک) ی
 میدانه گتیرمش . دیمک که بونلر ده روسیه دن آلتش اولمق اعتباریه غیر ملیدر ... فقط
 بوقدر ایلری یه کیده مم .

صوکره ... غزل و قصیده ، قطعه و مربع اسکی ایش : بونلری قورجالامالی ،
 اوصلو طور مالیش ... غزل و قس علیه البواقی اسکیدی . لکن ، عجا ، بتون بتون منقرض
 اولدیمی ؟

وزن بنان چیقدی ، یاخود احیا ایدلدی . فقط ، عجا ، وزن عروض بتون بتون
 تولدیمی ؟ اکر اوپله اولسه ایدی ، بوگون ، بو طرزده انشاد کلام ایتک عبث اولوردی .
 حامد ، فائق ، جناب ، نظیف عیارنده (فوتوریست) لرمز وارمی ؟ ماذام که
 بونلر موجوددرلر ، حی درلر ، دیمک که هنوز مسلاک و مکتب قرین و مشرف
 انهدام اولما مشدر .

ساعتک یلقوائی ایلری کتورمکله وقت کچمز .

هرشیثک زمانی وار . شونی ده اونوتمه یه لم که ماضی بعضاً بعث بعدالموت سرینه ده
 مظهر اولور .

هریکی طوغری دکادر . اولور اولماز بدعتلردن دوستلرمی تخذیر ایدرم . هر یکی یه
 کور کورینه ربط عشق ایتیه فرنگلر (سنوبیزم) دیرلر .

ماضینک برحق وار ؛ حالک ده ، استقبالک ده .

ماضی ، حال و استقباله ؛ حال و استقبال ده ماضی یه آنکل اولما ملیدر .

غزل ، قطعه ... بونلر اوچنچي درجهده ورمه محکوم ایسه ، براقیکز ، طیبی بر صورتده ئولسونلر . وزن عروض ... بوبر ییانچی ایسه ، البته ، پساپورطی معاینه ایدیلر وحدود ایرانیهیه سوق اولونور .

هرملت ، هرديانت ، کنديسندن اول کلن ملل واديانک براقدينی مالزमे ايله بنا اولونور . شريعت احمدیهنک اسالاساسی دین رعناي حنفا ومذهب قويم ابراهيمدر . مذهبن حق موسوي ، حق عيسوي تأييد بيوردی . بونک کي ملتزمده ترك ، عرب ، عجم ، روم مملکتلرنده آنلرک مالزمه عرقیهسیاه شکلیاب اولدی . فصل لسانمزمده عربی کله ، فارسی ترکیب ، غربی ذوق وارسه شعرمزمدهده فاعلاتن ، فعلن بولونه بیلیر . واقعا اصل ترجمه امالهلی و ممدود برلسان دکلدیر . لکن مالزمه ترکیه اوزرینه نه قدر امالهلی عربجه وفارسی کلمات التحاق وانضمام ایتدی ! اکثریت کلمات اماله لیدر . بوکا مبنی دکلیدرکه ، ای فائق عالی ، وزن عروض بزده برون ملیدر ؟ . بونکله برابر حریتک بر طرفدار و خدمتکار همزادی یم : وارسون پارمق حسابی حق حیاتی حائر اولسون ؛ ایسته دیکی کبی تکامل ایتسون . ممکنسه بوکاده خدمت ایده لم : نته کیم بن ، تکرار ایده یم ، برخیلی ادبامزک اوزان بنان اوزره تنظیم ایدلمش اشعارینک انتشارینه واسطه اولدم .

فکر ، حبسه کیرمز . اونک ایچون آنک اشاعه سی ده قیوده تابع اولماملیدر . اصل فیض وبرکت ، ایشته ، حریت فکریه دن چیقار . براقیکز هر فکر برواسطه انتشار بولسون . بریرده حبس ایتلمش بخار کبی قالماسون ؛ پاتلاق ویرمه سون .

ایشته اوزمان ، لطیف تصادملر اولور ونور حقیقت ، برپیش نمود (اوبژه قیف) دن برسیاله ضیادارک متجلدانه خروجیه اورته لغی شعشعه دار ایتمه سی کبی ، افکاری مظهر هدایت ایدر .

حریت فکریه ! ایشته بو ، سائر بتون حریتلرک والد وکافله سیندر . بونی تأمین ایدیکز ، اوست طرفی طبیعتیه ، کنديلکندن کلیر .

وضعیتدن صوک درجهده ممنون اوله بیلیرز ؛ چونکه ، شوعهدهده ایشته بوفکرلرمزی کال سربستی ايله افاده ایده بیلورز . عنغه حریه مزی اونوتمه یه لم : پارسده ، وضع طاوان آرهلرنده چالیشان احرار ملت ، حدود خارجه چیقاریلان ، اسویچره دن مصره ، مصردن ینه اسویچره یه سورولن مدافعین حریت ، روم ایلیده طاغلره چیقان ارباب جلادت ،

سلانیکده تزیید مقدور و مجهود ایله یین اصحاب حمیت ، هپ ، حریت فکریه نك فتح واستعلاسنه صرف ماحصل ایتشلردی . مسلك احرارانه سنك متداری بولوندیغیم طلعت پاشا ، مجلس مبعوثانمرك يوم افتتاحنده ، ظنمده خطا یوقسه ، اك بیوك نشوة وجداتی طویمشدی .

ایشته ، قانمزله ، آلتمرك تریله قزاندیغیمز بوحریت ، حریت فکریه ، بزى ارشاد ائده جك وزمان ایچنده ، شو محیط ایچنده اك طوغری یول نه ایسه اونى کوستره جکدر .

توقادلیان ۲۰ نیسان ۱۹۱۸

مهول نوری

زردشت مباحثه سنه دایر

جلال نوری بك افندی به

ادیب سنی المهم !

سزه قارشى صمیمیت روحك بكا اوکرتدیكى ساده و دوستانه خطابلى بیلیم یچون براقدم ده... نظرمده القاب فضیلتكرك بلنكه اك کوچوکی اولان بر تعبیری ، (ادیب) کله سنی انتخابه لزوم کوردم . عجا شو مکتوبك تعلق ایتدیكى چرکین بر منافشه میدرکه بنی هیچ اولمازسه باشلی آدم لره یاقیشماقی لازم کلن چوجقجه بر سابقه ذم و تزییف قارشیسینده ، ادبیات و ادیب سوزلرنده کی ماهیتی دوشونمکه دعوت ایتدی ؟ بیلیرمیسکركه ، سرك نراحت شخصیه کن اطرافنده طویلاندیغنی کوردیکم ضریتلردن بری ده مباحثه لریک زده کوستردیکم ز طور اعتدالدر . تهوری ؟ اونماش خالق آراسه ق کیمده بولماز ؟ ایش ، حده غلبه ده ... محافظه سکونده ، ناله بر طاقم طفلانه تفاخر لرله هرکسی کندینه کولدیرمه مکده . عربلرك مشهور بر مثالی واردر : نفسنی کوچوک کورمه یین تکبره مجبور اولماز ! نه قطعی تحذیر ، دکلی ؟ بن قامك اوچندن کاغذ اوستنه طامالایان صرکبك ناصیه تفکره فرلانیلش بر توکروکله فرقی اولدیغنی بیلیمک و حایقیردیغیم سسمله تحقیر ایتمهك استهرم . غیظی تسکین ائده جاك کله لر اولسه اولسه تربیه فکریه مك بر کتابه ضارای اوله بیلیر . تهورله سويلندیکم زمانلرده ، اخلاقده بر اتحار آجیسی حسن ایدیورم .

رضا توفیق بك بناله اوله بر مسابقه تزییف واستخفافه کیرشدی که اونده مغلوبیت بنم ختم اولسه ، حقیقت ده برابر صوصسه ، - کندی دیدکلی کی - میدان بحثی بر اقوب ایشك ایچندن